

Podrobni učni načrt

za risanje

na štirirazrednih ljudskih šolah
postojnskega okraja

(z osem - oziroma šestletno šolsko dobo,)

sestavljen na podlagi normalnega učnega načrta za risanje na občnih ljudskih šolah, predpisanega z ukazom ministra za bogočastje in nauk z dne 15. septembra 1911, št. 27348, in navodila k normalnemu učnemu načrtu za risanje, izdanega z ukazom ministra za bogočastje in nauk z dne 5. junija 1912, št. 16413.

Izdelala

okrajna učiteljska konferenca leta 1914.

○○○○○○

Začasno potrjen z odlokom c. kr. deželnega šolskega sveta z dne 7. oktobra 1914, št. 6908.

○○○○○○

Izdal in založil c. kr. okr. šolski svet v Postojni
leta 1914 pod števil. 2551.

Tiskal Maks Šeber v Postojni.

Učni smoter.

○○○○○○○○

Učenci naj se usposobijo, da morejo upodabljati enostavne naravne oblike in predmete svojega obližja po nazoru in predstavi opazovaje perspektivične, osvetljavne in barvine pojave.

Razvija naj se jim zmisel za preproste namenu primerne okraske.

Spoznawali in narisovali naj bi točno najvažnejše geometrijske osnovne oblike.

IN 503 000 5991

1. in 2. razred	3. razred		4. razred	
(1. in 2. šol. leto)	1. odd.: 3. š. l.	2. odd.: 4. š. l. ozir. 4. in 5. š. l.	1. odd.: 5. š. l. ozir. 6. š. l.	2. odd.: 6. š. l. ozir. 7. in 8. š. l.
Poučuje se skupno z jezikovnim, računskim in nazor- nim poukom, da se razvije sposobnost opazovanja in upo- dabljanja po načelih za risanje po pred- stavi. Snov dajo eno- stavnii predmeti iz učencevega obliž- ja, povesti in do- godki.	Kakor v 2. raz- redu (glej levo 1. in 2. odsta- vek!) Upodablajo naj se enostav- ne, ploskovno učinkujoče reči in naravni pred- meti po nazo- ru; upošteva naj se barva. Izvajajo naj se geometrijske o- snovne oblike iz naravnih o- blik: premica, kot, ravni liki. Risanje v o- maljenem meri- lu skupno z do- movinoznan- skim poukom.	(4. šol. leto.) Kakor v 1. od- delku. (4. in 5. šol. leto.) Kakor v 1. od- delku.	(5. šol. leto.) Kakor v 3. raz- redu, 2. odd. (6. šol. leto.) Upodablajo naj se enostav- ne ploskovno učinkujoče reči in naravni pred- meti po nazo- ru; upošteva naj se barva. Predmeti s pre- močrtno in kri- vočrtno, somer- no in nesomer- no osnovno obliko.	(6. šol. leto.) Kakor v 1. odd. (6. šol. leto.) (7. in 8. šol. leto.) Upodablajo naj se predmeti v le- gah, ki se lahko izražajo, z ozirom na perspektivne pojave in na barvo. Ločiti je svetlino in senco. V obeh oddelkih (izvzemši 5. š. leto 1. oddelka): Razgovor o eno- stavnih geometrij- skih telesnih obli- kah. Navod o rabi čr- tala, merila in šestila. — Za dečke: Tloris in naris geometrijskih teles; njih mreže. Tloris in naris tehničnih predmetov. — Za deklice: enostavne mreže teles. Vzorci za ženska ročna dela.
Na vseh stopnjah: Vadijo naj se učenci risati po predstavi. a) že prej risane oblike, b) neposrednje prej opazovane ob- like, c) prej ogledane oblike. Počenši v 4. šolskim letom: Porabiti je že risane oblike v vrstitve. trakovne in vogelne okrase, ploskov- ne vzorce in rozete. Ozirati se je na domačo narodno umetnost.			Opazka: Povsod se mora primerno gojiti okus. Pri pouku naj se porabi vsaka prilika za delotvorno opravilo. Kolikor dovoljujejo razmere, se sme vaditi o priliki tudi narisava- nje tega, kar so učenci slišali in čitali.	
Upodablajoči pomočki: pisalo in tablica, svinčnik in risanka, barvni- ki (Buntstifte), ri- sarski papir v raz- nih barvah, gumi- ran papir v barvah, škarje.	barvniki, vod- ne barve, čopič, risarski papir in gumiran papir v barvah; škar- je.	barvniki, vod- ne barve, čopič, tinta (tuš), pero, risarski papir v raznih barvah, gumi- ran papir v barvah, škarje.	Kakor v 3. raz- redu, 2. oddelku Nožič.	Kakor v 1. od- delku.

Mesec	1. in 2. razred	3. raz-
	1. in 2. šol. leto	1. odd. 3. šol. leto
September	(1. razred.) Zvezek, knjiga, okvir. Vsak naj nariše, kar sam hoče! (Spoznavanje otrokove individualnosti!) (2. razred.) Tablica, knjiga, zvezek s ščitkom. (Napis na ščitku z vodoravno črto.) - Paziti je na primerno razdelitev prostora na risarskem papirju.	Čut za pravo smer. Na niti obešeno sadje (navpično napeta viseča nit, prosta - ohlapno viseča nit.) Balončki na nitih. Risba z barvniki.
Oktober	(1. razred.) Okvir, tablica, tabla, okno. (2. razred.) Posamezna šolska oprava: tabla, omara, miza, računalno itd. - Skupina šolske oprave: Razdelitev prostora na papirju! Posamezno pohiše: miza, stol, omara, klop, stenska ura. Skupina pohišja. Razdelitev prostora!	Vihar: Brzjavni drogi ob cesti (navpična smer), žica (vodoravna smer), dež (s poševnimi črtami.) Brv čez vodo; most čez globok jarek. - Ograja s ptičjo hišico. - Pojem „navpično“ in „vodoravno“. Dečki pokladajo palčice v enaki razdalji navpično in vodoravno; deklice isto z volnenimi nitkami. - Telo vadno orodje: navpični drogi, lestva, viseči krogi. Risba za dečke. Deklice: Kvačkani vzorec z navpičnimi in vodoravnimi črtami.
November	(1. razred.) Hiša, klobuk, kapa. - Solnce, luna. Ilustracija pesmi: „Solnce čez hribček gre“. (2. razred.) Lestvica, koš, drevo (jablana). Skrpina teh predmetov: vrt v jeseni. Lepljenje. Otroci izrežejo iz barvanega papirja oblike hriba, travnika, debla, drevesne krone in jabolka ter jih v tem redu prilepijo na papir. - Risba z barvniki na siv papir: vrt v jeseni.	Jesen: jabolka, hruške, češplje, slive, s sadjem napolnjen koš. (Dečki rišejo z barvniki, deklice s svinčnikom in izrezujejo ali obšijejo z barvanimi nitkami.) - Zajec; zajec na travniku: eden pazi, drugi se pase. Razdelitev prostora! (Dečki z barvniki, deklice lahko s svinčnikom in obšijejo.) Poševna smer. Žena v dežju pod dežnikom. Risba z barvniki. Pokrajina prosta, poljubna!

red	4. razred	
2. odd.: 4. šol. leto ozir. 4. in 5. šol. leto.	1. odd.: 5. šol. leto ozir. 6. šol. leto.	2. odd.: 6. šol. leto ozir. 7. in 8. šol. leto.
Ponavljjanje snovi 3. razreda. Šahova deska, špana, lovci in zajec. Risbe s svinčnikom, tinto in barvo. - Zvezek, pismo. Prosta vaja s čopičem. - (5. š. l.) Krog. Vse kar je okroglo: prstan, ura, luna, solnce, kolo itd. Risba s svinčnikom kot skica, potem z barvniki in barvami.	Krog. Vse kar je okroglo: ura, prstan, solnce, luna, globus, žoga, balonček, kolo itd. a) skica s svinčnikom, b) z barvami in čopičem. (6. š. l.) Sesterokotnik, izvajan iz kroga. Sesterokotne zvezdne oblike.	(6. šolsko leto.) Sesterokotnik, izvajan iz kroga. Sesterokotne zvezdne oblike. (7. in 8. šol. leto) List kostanjev, javorjev ali divje trte - po naravi. Uporaba lista kot okrasek. - Za deklice: List kot okrasek za ženska ročna dela: prt za šivalno mizico.
Domina. Pravokotniki se na papir narišejo in izrežejo. Črne pike se odiskujejo s topim klinčkom pomočenim v tinto ali napol suho črno barvo. Stavba domin v igri - Izrezovanje raznih oblik iz kvadrata. - Narodni okras v barvah: oblika srca. kvadrata, lipovega lista v vrstih. (5. šol. leto.) Krog: vaja z zamahom. (Risba s svinčnikom, barvnikom na ovojni papir, s kreda na tablo.) Krog v okrasu. Srp, viseč na steni. Jabolko - po naravi, a) obris s svinčnikom, b) silhueta z neutralno tinto in čopičem, c) z barvami. - Za deklice: vzorec zobkov za zanjkanje. - Vstavek za zanjkanje.	(5. šol. leto.) Krog: vaja z zamahom. Risba s svinčnikom, barvnikom na ovojni papir, s kreda na tablo. - Krog v okrasu. - Srp, viseč na steni. Jabolko - po naravi: a) obris, b) silhueta, c) z barvniki ali barvami. (6. šol. leto.) Bršljanov list: a) obris - blokiranje, b) z barvo. - Bršljanova vejica z listi kot silhueta in v naravnih barvah. Bršljanov list kot okrasek. Žarčni princip, n. pr. pajčevina, cvetne rozete, solnčni žarki itd.	(6. šol. leto.) Bršljanov list: a) obris - blokiranje, b) z barvami. Bršljanova vejica z listi kot silhueta in v naravnih barvah. Bršljanov list kot okrasek. - Žarčni princip, n. pr. pajčevina, cvetne rozete, solnčni žarki itd. (7. in 8. šol. leto.) Kapela na holmu. Risba z barvniki. Primerno upoštevati svetline. Senčne slike: človek, razni cveti, vaze, steklenice se narišejo kot silhuete in izrezujejo. Perspektivna opazovanja: pisemski ovitek, knjiga, zvezek, zaboj, škatle itd.
Kažipot. Lepljenje in risba s čopičem. Celoročni (vrbovi) listi a) s svinčnikom, b) z barvniki (obris, ploskev), c) z barvo (sivo, silhueta brez žile in z žilo. - Vrbov list v okrasu. Golobnjak. Dečki izrezujejo in lepijo, deklice obšijejo. - Risba z barvniki. (5. šol. leto.) Nauk o barvah: temeljne, iz teh mešane barve. Naravno mešanje barv na listu papirja. Jesensko listje: a) blokiranje, b) obris s svinčnikom, c) silhueta, d) z barvami po naravi. - Za deklice: Črke kot uporaba za zaznamovanje.	(5. šol. leto.) Nauk o barvah: temeljne in iz teh mešane barve. Naravno mešanje barv na listu papirja. - Jesensko listje: a) obris, b) silhueta, c) z barvami. - Elipsa; vaja z zamahom (kakor zgoraj krogi) Elipsa kot prosta vaja s čopičem. Vse, kar ima obliko elipse: paleta, ključ, očala, citróna, hruška. - Jajčasta črta: jajce, piruhi, žlica. (6. šol. leto.) Jesensko listje: a) obris, b) silhueta, c) z barvo. - Vejica z listi: a) silhueta, b) z barvo. - Krog: Uporaba kroga v okrasih. Za deklice: Kosteličine jagode z listi kot okras. za blazine itd.	(6. šol. leto.) Jesensko listje: a) obris, b) silhueta, c) z barvami. - Vejica z listi: a) silhueta, b) z barvami. - Krog. Uporaba kroga v okrasih. (Za deklice): Kosteličine jagode z listi kot okrasek za blazine itd. (7. in 8. šol. leto.) Jesensko listje - po naravi: a) obris, b) silhueta, c) z barvami. - Perspektiva: Zaboj. Risba z barvniki, z neutralno tinto. - Jabolka - po naravi: a) blokiranje; upoštevati svetlino in senco, b) z barvami. - Uporaba jabolčnih vejic s sadom kot okrasek. Peresna risba s tinto.

Mesec	1. in 2. razred 1. in 2. šol. leto	3. raz- 1. odd.: 3. šol. leto
December	(1. razred.) Palica, metla, snoženi mož. (2. razred.) Plot (ograja); hiša; krmilnica za ptičke; goło drevo na polju. — Skupina: hiša na vrtu z drevesom in ograja. Razdelitev prostora! Po spominu: sv. Miklavž in parkelj. Ilustracija kakega primer-nega berila ali pesmi, n. pr. „O zviti lisici“ (lisica v dublu.)	Poševna smer: - Telo-vadec v črtah pri telovad-bi; naslonjena lestvica, zastava, dimnikar z lestvo. Risbe s svinčnikom, za-stava z barvniki. - Dečki pokladajo palčice, deklice volnene nitke v poševno lego. - Za deklice: kvač-kani vzorec s poševnimi črtami. Risanje v domovino-znanstvenem pouku: Šol-ska soba v omaljenem me-ri-lu. (Uporaba ravnila z označeno centimetersko razdelitvijo.) Strani neba - vetrovnica. Moja pot v solo.
Januar	(1. razred.) Drevo, ptica, zastava. (2. razred.) Zimska pokrajina. Lepljenje: na višnjevi papir (nebo) pri-lepijo otroci zelen (gozd) in bel (sneg) papir. Smreka in pokrajina. Risba s črnim barvnikom na svitlo-siv papir. Zimsko veselje: sneženi mož na snegu. Lepljenje. - Risanje: deček képa snežene-ga moža. Sanke. - Miš. Ilustracija: Modra miška.	Zimska pokrajina: smre-ka na hribu, v ozadju gozd in nebo. Razdelitev prostora. (Risba z barv-niki.) Ilustracija: „Ptice pozi-mi“ ali „Zimsko veselje“; mladina se sanki. Risba z barvniki na siv papir. Kot. Žepni nož, napol, popolnoma odprt; pibec zaprt. - Dečki tvorijo ko-te s palčicami, deklice z volnenimi nitkami.
Februar	(1. razred.) Nož, žlica, vilice. (2. razred.) Dan in noč. Lepljenje: trav-nik - zelen, polje - rjavo, ne-bo - višnjevo (dan s svitlej-šim papirjem, noč s temnejšim).	Risanje v prirodo-pisnem pouku: Smreka; o-snutek storža, krovna lu-ska. Smreka v priredi. Razdelitev prostora! — Zvonček; cvet, steblo, čebuljica. Zvončkov cvet v okrasku.

red	4. razred	
2. odd.: 4. šol. leto ozir. 4. in 5. šol. leto.	1. odd.: 5. šol. leto ozir. 6. šol. leto.	2. odd.: 6. šol. leto ozir. 7. in 8. šol. leto.
Romb. Rombe iz barva-stega papirja pokladajo o-troci v ploskovne vzorce. - Risba z barvami. Romb v okrasku. Risanje v prirodo-pisnem pouku: mačka; gob-ček, oko s punčico, loba-nja; sedeča in stoječa mač-ka zažej. Ilustracija: maček na vrtu. Razdelitev prostora! (5. šol. leto.) Mnogokotnik. Risba z črtalom. Mnogokotnik v o-krasku. - Prepletanje bar-vanih trakov. - Izrezovanje in uvrščanje šesterokotni-kov. - Deklice lahko obši-jejo šesterokotni okrasek (arabski vzorec.) - Smre-kova vejica - po naravi Risba z barvniki.	(5. šol. leto.) Mnogokotnik: osmero - šestero-dvanajsterokotnik. Risbe s črtalom. - Mno-gokotnik v okrasku. - Pre-pletanje barvanih trakov (v osmerokotnik), dečki ri-šejo, deklice pletejo. — Izrezovanje in uvrščanje šesterokotnikov v razne vrstitev. Deklice lahko ob-šijejo šesterokotni okrasek (arabski vzorec). Smreko-va vejica - po naravi. Risba z barvniki ali bar-vami. - Polžasta črta in špirala: vrtni polž s hiši-co. Risba z barvniki. (6. šol. leto.) (Glej desno 2. odd., 6. š. 1.)	(6. šol. leto.) Vrata šolske sobe ali omare - po nazoru. Risba s črtalom. - Elipsa: roč-no zrcalo. - Jajčasta črta: jajce v navpičnem in vo-doravnem prerezu; jajčja čašica, piruhi z okraski, žlica, vaze itd. (7. in 8. šol. leto.) Božične razglednice. Prosta ilustracija. Perspektiva: Prizmatič-ni predmeti: škatlja za smodke, prizma, kocka, zvezki, knjige. - Peresne risbe s tinto ali risbe z barvniki.
Deček spuša papirna-tega zmaja. Zmaj ima o-bliko deltoida. Risba s svinčnikom in peresom. Razdelitev prostora! — Deltoid v okrasku. Tra-peec: cvetlični lonček. — Trapec v okrasku. Krog: balončki na nit-kah. - Risba na temán papir z barvniki. — Milni mehurčki, zračni balončki se odtiskujejo s probkovim zamaškom, ki so na njem izrezali otroci krog. (5. šol. leto.) (Glej desno: 4. raz. 1. odd.) 5. š. leto! Za deklice: krog za spodnje krilo - v omaljenem merilu.	(5. šol. leto.) Školjke - po naravi. Risba z barvami. Špira-la na raznih predmetih: izveski. - Špirala v okra-sku. - Valovita črta: razni ščitki, grbi. Risba z bar-vami. - Steklenice, vrči, vaze, kot silhuete. Prosta vaja s čopičem. (6. šol. leto.) (Glej desno 2. odd., 6. šol. leto.)	(6. šol. leto.) Polžasta črta: vrtni polž s hišico. - Špirala: razni izveski. - Za deklice: obli-ke črk W...; špirala pri vzorcih za zanjkanje. - Steklenice, vaze kot sil-huete. Prosta vaja s čopi-čem. (7. in 8. šol. leto.) Perspektiva. Iz opazo-vanja in merjenja izhajaja- kon: Somerne preme se stekajo, če zapuščajo fron-talno lego. - Polži: a) s svinčnikom, b) peresna risba, c) z barvami. Školjke. Geometrijsko ri-sanje: Floris, naris in mre-ža kocke. Za deklice le mreža kocke.
Krog v okrasku. - Vaja v skiciranju. Grebeni gorovja (Javor-nik, Nanos) kot silhuete. - Sestava predmetov po barvah. Otroci rišejo po spominu reči, ki so rdeče, zelene, višnjeve barve. - Po naravi: vejice in mla-dike. Pazi na izrastke mladik in popkov! Risba s svinčnikom, z barvniki in barvami.	(5. šol. leto.) Razni grbi se izrezujejo in rišejo. - Ptičja peresa: a) obris, s svinčnikom, b) z barvami. - Ilustracija pri-mernega berila. - Za dečke: Pečatni tisk. Otroci upodab-ljajo in izrezujejo na prob-kovini, trdem gumiju (ra-dirki) ali na krompirju pre-proste geometrijske risbe, jih pomakajo v napol suho barvo ali tinto in odtisku-jejo na papir v razne vrsti-tve, zvezde, polnitve in ploskovne vzorce. Mono-grami.	(6. šol. leto.) Ptičja peresa: a) silhu-eta, b) z barvo. Škarje, nož, kladivo, klešče, o-blič; a) obris, b) silheta; silhueta se lahko izrezu-je. - Za deklice: zanjkan-ovratnik.

Mesec	1. in 2. razred (1. in 2. šol. leto)	3 raz- 1. odd.: 3. šol. leto
Februar	Solnce z žarki (žarki izhajajo iz središča solnca.) - Risba z barvniki. Pokrajina z vzhajajočim solncem. Risba z barvniki. Razdelitev prostora!	Pravokotnik na raznih predmetih: zvezek, knjiga, pismo, okvir, vrata, okna, domine, stenske slike v šolski sobi itd. Za deklice: nogavica z merilom.
Marc	(1. razred.) Zajec. (2. razred.) Raca. Otroci se vadijo pri tabli risati tipično obliko rase. Raca v travi, v vodi. - Risba z barvniki. Riba. Otroci se vadijo na tabli risati tipično obliko ribe. Riba; ribnik z ribami. Voda se označi v črtah z belim in višnjevim barvnikom. Zvonček. Risba z barvniki.	Vodne barve in čopič. - Nauk o barvah. Temeljne barve: rmena, rdeča, višnjeva; mešane barve: pomarančasta, vijoličasta in zelena. Nekaj predmetov v pravokotnikovi osnovni obliki (z barvami): platnice, pismo, zvezek, zastava, ravnilo itd. - Pojem „pravokotnik“. Risanje v domovinoznanstvem - zemljepisnem pouku: lunini izpremini; polna luna, prvi in zadnji krajec.
April	(1. razred.) Preprosto orodje: lopata, sekira, kladivo, klešče. (2. razred.) Človeško telo, risano s črtami: stoja, hojba, tek. - Za deklice: Izrezovanje punčk iz papirja. Zaradi somernosti naj se papir zgiba in izreže. Pomlad. Sadno drevje spomladi. Lepljenje. Travniki spomladi. Na raskav papir z barvniki. Vrtno orodje: lopata, grablje, vile, škaf, škropilnica, vodnjak. Razdelitev prostora!	Pečatni tisk. Otroci od-tiskujejo z lesenim topim klinčkom, topim svinčnikom ali gumijem, pomočnim v tinto ali napol suho barvo, razne okraske na papir v vrstitev in ploskovno krašenje: sprednja in zadnja stran zvezka, sprednja stran knjige itd. Ilustracija: Vlak prihaja. Poštni voz, poštni avtomobil pride. - Risbe z barvniki. Razdelitev prostora! Za deklice: Moška nogavica z merilom. Kvadrat, izvajen iz pravokotnika; okrasek žepnega robca; kvadratična zvezda. Lepljenje.

red	4. razred	
2. odd.: 4. šol. leto ozir. 4. in 5. šol. leto.	1. odd.: 5. šol. leto ozir. 6. šol. leto.	2. odd.: 6. šol. leto ozir. 7. in 8. šol. leto.
(5. šol. leto.) (Glej 4. razred, 1. odd. 5. šol. leto!)	(6. šol. leto.) (Glej desno: 2. oddelek, 6. šolsko leto!)	(7. in 8. šol. leto.) Perspektivna opazovanja na stolpih in strehah domačega kraja. Opazovanja na prostem, vaje v viziranju. - Piramida. - Po naravi: ptičja peresa; a) silhueta, b) z barvami. Petelinovo pero kot okrasek platnic.
Vrbove mačice. (Risba s svinčnikom, barvniki, barvo-po naravi.) Otroke je opozoriti na razredbo mačic na vejici. - Prirodopisno risanje: žolna - pri delu, jezik puščicast, plezalna noga, način plezanja, njeno gnezdo. - Sekira - žolna kot sekira. Sekira v les zasajena; žolna na deblu pri delu. (Prosta vaja s čopičem.) (5. šol. leto.) (Glej desno: 4. razred, 1. oddelek, 5. šol. leto!)	(5. šol. leto.) Po naravi: vrbove mačice a) obris, b) silhueta, c) z barvami. - Zvonček, teloh a) obris, b) silhueta, c) z barvami. Zvonček ali teloh v okrasku - Silhuete o pregibanju: konj, jezelec, voz, avto, vlak, vpreženi konji, itd. - Risbe s tušem, tinto ali neutralno tinto. (6. šol. leto.) (Glej desno, 2. oddelek, 6. šol. leto!)	(6. šol. leto.) Vrbove mačice a) obris, b) silhueta, c) z barvami. - Vaza z vrbovimi vejicami. - Zvonček ali teloh v okraskih, vrstitev ali kot polnitev kroga ali kvadrata. (7. in 8. šol. leto.) Perspektivna opazovanja. Krožnina: kozarci, okrogle skatle, skleda. - Geometrijsko risanje: Tloris, naris in mreža valja. Za deklice le mreža valja.
Kurja peresa - po naravi. Risanje oblike s svinčnikom ali črno kredo, pozneje z barvniki, z neutralno tinto kot vaja s čopičem. - Jajca - piruhi. Narodni okraski na piruih. Zastava - avstrijska in deželna. Lepljenje: - Izrezujejo se iz barvanega papirja in nalepijo. - Risba s čopičem na papir. (5. šol. leto.) (Glej desno: 4. razred, 1. oddelek, 5. šol. leto.)	(5. šol. leto.) Po naravi: Nagačeni ptiči, a) obris, b) z barvniki ali barvami. - Hrošči - po naravi. - Razni cveti, a) obris, b) silhueta, c) z barvami. Cveti v okraskih in vrstitev. Kostanjeva veja s popki; češnjava veja s cveti - po naravi, a) obris, b) silhueta, c) z barvami. Spomini velikonočnih praznikov. Prosta risba. (6. šolsko leto.) (Glej desno, 2. oddelek, 5. šolsko leto!)	(6. šolsko leto.) Hrošči, a) obris, b) silhueta, c) z barvo. Žuželke: kačji pastir, muhe. Cvetice: mačeha, a) obris, b) z barvami. - Za deklice: Mačeha v okrasku kot uporaba za žensko ročno delo. - Ptiči nagačeni - po naravi, a) obris, b) z barvniki ali barvami. (7. in 8. šol. leto.) Perspektivno risanje: cvetlični lonček, lij. - Monogrami. - Geometrijsko risanje: Tloris, naris priskekanega stožca (za dečke).

Mesec	1. in 2. razred	3. raz-
	1. in 2. šol. leto	1. odd.: 3. šol. leto
Maj	(1. razred.) Voz. - Ilustracija pesmi: „Na planincih“ ... (2. razred.) Orodje: kosa, srp. Zajec na travniku. Risba z barvniki. Ilustracija pesmi „Zajec“. Prometna sredstva: voz; avtomobil, navadni in poštni vlak.	Kvadrat (vaja s čopičem); reči s četverkotnikovimi osnovnimi oblikami: robec, domina, oblike zvezd in rozet v kvadratu. Vaje v pokladanju kvadratičnih ploščic (v dveh barvah) z razne vrstitev. Drevesa: vrbova debela z mladikami; topoli. Razdelitev prostora! Šmarnica; cvet, steblo in lista. Šmarnica v okrasku. Za deklice: Prtič - vzorec za kvačkanje.)
Juni	(1. razred.) Metulj; češnja, sad in list. (2. razred.) Ptičja valilnica na drogu. Lepljenje. Razdelitev prostora! Isto kot risba z barvniki. Metulj; deček lovi metulja. Voz, obložen s senom. - Pletenje papirnih trakov v raznih barvah. (Zlasti za deklice.)	Trikotnik. Izrezovanje trikotnikov iz kvadrata. - Pokladanje palčic v trikotnikove oblike; deklice pokladajo volnene nitke. Vaški zvonik. Pokrajina naj bo prosta iznajdba učenčeva. Risba z barvniki. - Trikotnik z barvo in čopičem na raznih predmetih: streha, pasja hišica, zastavica na drogu, papirnata otroška kapa itd. Iz prirodoepisnega pouka: Petelinov greben, podbradek, rep, noga. Kača: glava, zob s strupom, vijugast trup.
Juli	(1. razred.) Vas: dve hiši, ograja, cerkev. (2. razred.) Perilo na vrvi, — Brzovjavni drogi, žica, ptice na žici. - Risbi z barvniki.	Risanje v domovinoznanskem pouku; zemljepisni osnovni pojmi; razvodje, gora in dolina, hrib. (Osnutki z barvami.) Po naravi: domači kraj.

red	4. razred	
2. odd.: 4. šol. leto ozir. 4. in 5. šol. leto	1. odd.: 5. šol. leto ozir. 6. šol. leto	2. odd.: 6. šol. leto ozir. 7. in 8. šol. leto
Krompir. Oblika s svinčnikom; z neutralno tinto, z barvo. Paziti je na lego očes! — Listi. Risba z belo ali črno kreda na ovojni papir. Blokiranje listov: lipe, detelje, teloha, kostanja itd. — Listi v okraskih. — Tulpe, narcise. Cveti v okraskih. — Rjavi hrošč, kapusov belin. (5. šol. leto.) (Glej desno: 4. razred, 1. oddelek, 5. šol. leto.) Za deklice: Prtič - vzorec za zanjkanje.	(5. šol. leto.) Metulji: a) obris - blokiranje, b) z barvniki ali z barvo. - Iz prirodozlovnega pouka: sesalka; magnetizem, podkev s kotvico, magnet z železnimi opilki. Človeško telo v svojih pregibih; risba v črtah: stoja, hojba, tek; oblečen človek (s svinčnikom ali tinto.) - Cvetice - po naravi. - Umetniška razdelitev prostora: hrib - malo neba, ravnina - veliko neba. - Opis risbe s preprostimi črkami. Za deklice: prtič - vzorec za zanjkanje. (6. šol. leto.) (Glej desno: 2. odd., 6. š.l.)	(6. šol. leto.) Cvetice v vazah. - Metulji: a) blokiranje, b) z barvniki ali barvo. — Opis risbe s preprostimi črkami. Motivi iz domačega kraja: zvonik, strešni okraški, stolpiči. Risanje na prostem ali po skicah v šolski sobi. (7. in 8. šol. leto.) Ptiči po naravi; nagačen kos, glava; ptič kot polnitev pravokotnika; kos na veji. — Ribe - po naravi: krap, a) obris, b) peresna risba - Ribe v vodi (ribniku): - Silhueta z neutralno tinto. - Perspektivno risanje predmetov in skupin. Risba z barvami. - Senčne študije.
Metulj v okrasku. - Češnja oblika in barva po naravi; skupina češenj. Češnja v okrasku. Ilustracija primerne po-vesti ali pesmi. Jajčasta črta: jajce, žlica. (5. šol. leto.) (Glej desno: 4. razred, 1. oddelek, 5. šol. leto!)	(5. šol. leto.) Hribovje v barvah. - Ribnik (več vode - manj neba.) Ilustracija primerne po-vesti ali pesmi. Motivi iz domačega kraja: cerkva, na holmu; ob vodi; na vrtu. (6. šol. leto.) (Glej desno: 2. oddelek, 6. šol. leto!)	(6. šol. leto.) Motivi iz domačega kraja: razne vetrnice na strehah, dimniki, izveski, svetilke itd. - Perspektiva: Perspektivna opazovanja na prostem: brzovjavni drogi; drevored ob cesti; avto, ki hiti po cesti. - Perspektivna opazovanja v šolski sobi: vrata, okna, platnice (zaprte, priprte, odprte,) v frontalni legi. (7. in 8. šol. leto.) Hrošči - po naravi: a) silhueta (upoštevanje svetlih točk), b) z barvami. — Storž - po naravi. - Storževe luske kot okrasek v vrstitev. - Risbe v svrhu gojitve okusa gledé razdelitve prostora.
Pokrajinska slika iz domačega kraja. Risba z barvniki, zmožnejši z barvami. (5. šol. leto.) (Glej desno: 4. razred, 1. oddelek, 5. šol. leto!)	(5. šol. leto.) Izrezovanje in vpletanje trakov. Deklice izrezujejo trake lahko iz suknenih ostankov. Dečki rišejo trakove z barvami. (6. šol. leto.) (Glej desno: 2. oddelek, 6. šol. leto!)	(6. šol. leto.) Opazovanje slik s posebnim ozirom na perspektivne in barvine pojave - Prosto upodabljanje in ilustriranje. (7. in 8. šol. leto.) Prirodne študije na prostem: drevesa, cerkve, hiše, ceste itd.

